



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

2024 Yılında Küresel Düzeyde Gıda Güvencesi: Gezegeni Koruyalım

Dilek ASLAN

diaslan@hacettepe.edu.tr

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Halk Sağlığı AD. Eğitim Serisi

15.1.2024

Prof. Dr. Nusret Fişek Eğitim Salonu



HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Önemli hatırlatma:

Sunum 15.1.2024 tarihinde tamamlanmıştır.

İçerikte yer alan bilgiler konuşmacının ilgili slaytta belirttiği kaynaklardan yararlanılarak ve konuşmacıya sunumu sırasında rehberlik edebilecek sadelikte hazırlanmıştır.

İçerikte, toplantı sonrasında yapılan görüş alış verişi sonrasında bazı güncellemeler olmuştur.

Slaytlar aşağıdaki şekilde kaynak gösterilerek kullanılabilir:

Aslan D. '2024 Yılında Küresel Düzeyde Gıda Güvencesi: Gezegeni Koruyalım' konulu sunum. HÜTF Halk Sağlığı Anabilim Dalı Seminer Programı kapsamında 15.1.2024 tarihinde gerçekleştirilen sunum slaytları.

Erişim: 16.1.2024.



Sunum içeriğini etkileyecek herhangi bir çıkar çatışmam bulunmamaktadır.

D. Aslan (15.1.2024)

Amaç

Sunum içeriğinde gıda güvencesi ile ilgili küresel düzeydeki sorunları tespit ederek gezegen sağlığının korunmasına yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmıştır.



2024

Ocak

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Şubat

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Mart

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Nisan

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Mayıs

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Haziran

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Temmuz

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Ağustos

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Eylül

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Ekim

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kasım

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Aralık

Pzt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					



Tanım...

Gıda güvencesi (food security)

Bütün insanların her zaman sağlıklı bir yaşam için beslenme ihtiyaçlarını ve gıda tercihlerini karşılayan yeterli, güvenli ve besleyici gıdaya fiziksel ve ekonomik olarak erişebilmesi...

Dünya Gıda Zirvesi, 1996

<https://www.fao.org/3/al936e/al936e00.pdf>

Gıda güvencesi

Gıdanın varlığı
(bulunabilir olması)
(availability)

Gıdanın
kullanılabilirliği
(utilization)

Gıdanın ekonomik
ve fiziksel olarak
erişilebilir olması
(access)

Gıdaya erişimin
istikrarlı olması
(stability)

Gıda güvencesi

Arz

Gıdanın varlığı
(bulunabilir olması)
(availability)

Gıdanın
kullanılabilirliği
(utilization)

Beslenme
durumunu
belirler

Gıdanın ekonomik
ve fiziksel olarak
erişilebilir olması
(access)

Gıdaya erişimin
istikrarlı olması
(stability)

Politik
kararsızlıklar
Ekonomik
koşullar

Ulusal/uluslararası
düzeyde erişilebilirlik
hanedeki
erişilebilirliğin
garantisizliği olmaz

<https://www.fao.org/3/al936e/al936e00.pdf>

Gıda güvencesizliği

Kalıcı	Geçici
Uzun süreli ya da sürekli dir.	Kısa süreli ve geçicidir.
Minimum gıda gereksinimi karşılanamaz.	Üretim ya da erişimde ani bir düşme vardır.
Yoksulluk, üretim ve ekonomik kaynaklara erişimin yetersizliği sonucu oluşur.	Gıdanın varlığında ve erişiminde, vb. kısa süreli krizler vardır (üretimde, gıda fiyatlarında, hanehalkı gelir düzeyinde)
Uzun süreli müdahalelerle çözülür.	Erken uyarı kapasitesi, vb. müdahaleler çözüm olabilir.

Gıda güvencesizliği

Dönemsel/mevsimsel



Kalıcı	Geçici
Uzun süreli ya da sürekli dir.	Kısa süreli ve geçicidir.
Minimum gıda gereksinimi karşılanamaz.	Üretim ya da erişimde ani bir düşme vardır.
Yoksulluk, üretim ve ekonomik kaynaklara erişimin yetersizliği sonucu oluşur.	Gıdanın varlığında ve erişiminde, vb. kısa süreli krizler vardır (üretimde, gıda fiyatlarında, hanehalkı gelir düzeyinde).
Uzun süreli müdahalelerle çözülür.	Erken uyarı kapasitesi, vb. müdahaleler çözüm olabilir.

Gıda güvencesizliği

Dönemsel/mevsimsel



- ✓ Kronik ve geçici arasında
- ✓ Genellikle öngörülebilir olduğundan ve bilinen bir dizi olayı takip ettiğinden kronik duruma benzer
- ✓ Sınırlı sürede
 - ✓ Tekrarlayan bir durum olarak ve geçici olarak da görülebilir
- ✓ Gıdaya erişimin ve gıdanın varlığının yetersiz olduğu döngüsel olarak gerçekleştiği durumlarda ortaya çıkar
 - ✓ Mevsimsel/dönemsel olarak görülen iklim değişiklikleri, hastalıklar, çalışma olanakları, vb. ile ilişkilidir.



İlgili kavramlar...

Gıda güvencesizliği



Sindemi

Gıda güvencesizliği

Sindemi

- ✓ Sosyal eşitlik ve hakkaniyet sağlanamadığı koşullarda hastalık ve sağlık sorunları birbirinin etkisini artırır.
- ✓ Bulaşıcı hastalıklar, bulaşıcı olmayan hastalıklar ve mental sorunlar arasındaki ilişki düzleminde tartışmalar...

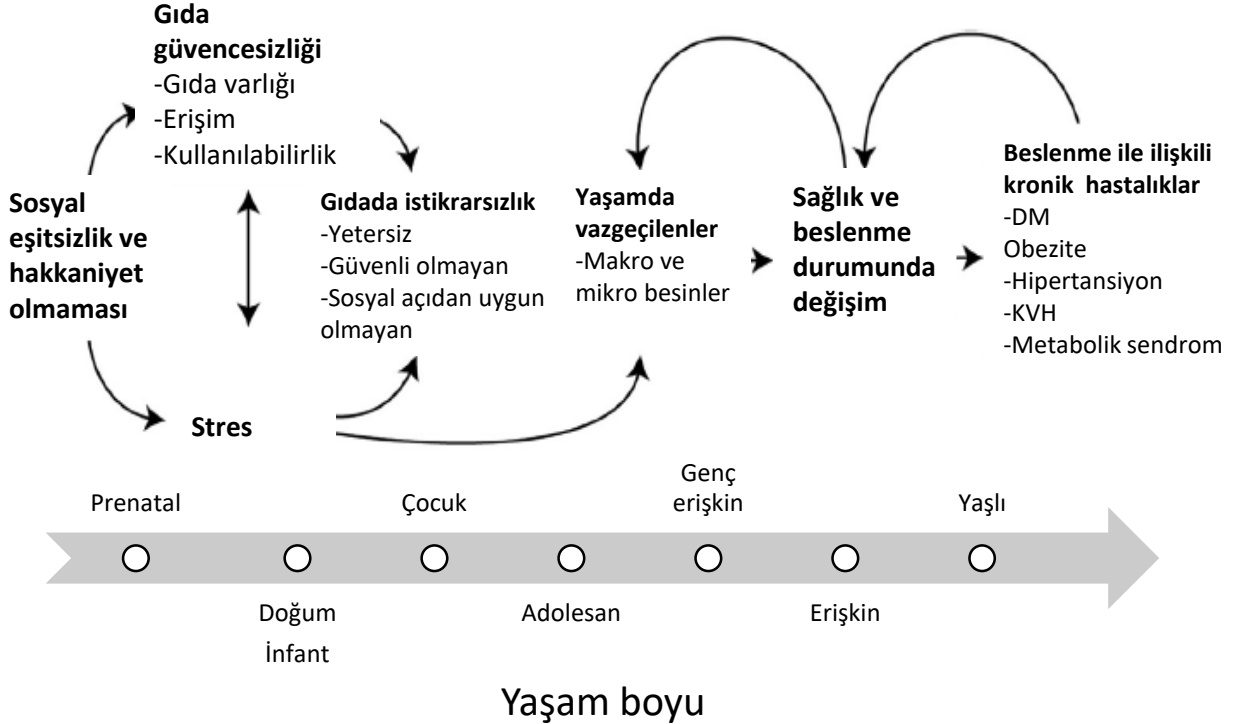
**Gıda
güvencesizliği**

Sindemi

**Beslenme ile
ilişkili kronik
hastalıklar**

Beslenme ile ilişkili kronik hastalıkların sindemisi

Teorik çerçeve*



*Himmelgreen D, Romero-Daza N, Heuer J, Lucas W, Salinas-Miranda AA, Stoddard T. Using syndemic theory to understand food insecurity and diet-related chronic diseases. Soc Sci Med. 2022 Feb;295:113124.

Gıda güvencesizliği



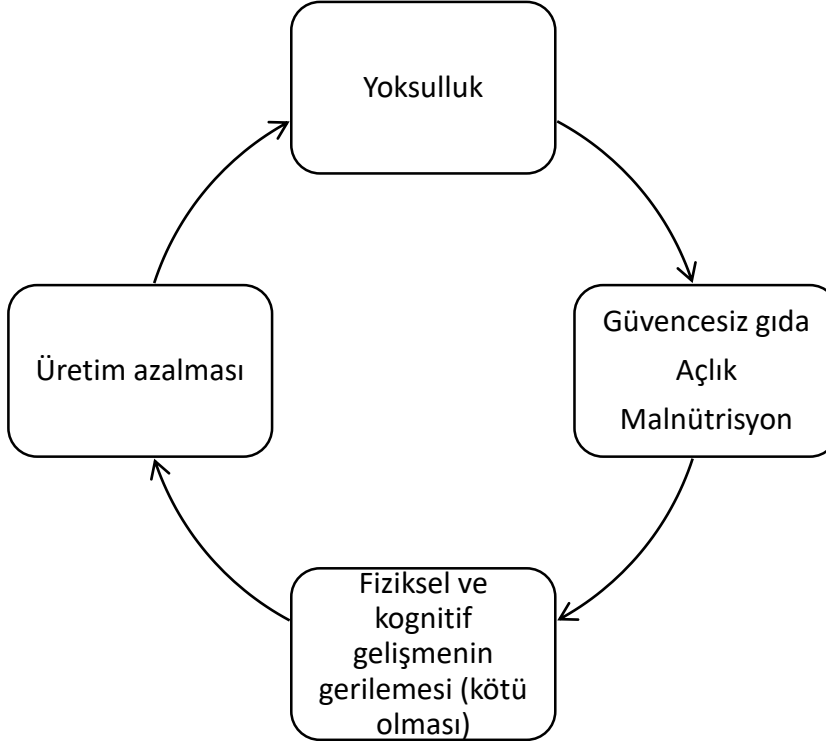
Açlık

*Bilimsel olarak; gıda yoksunluğu

Malnütrisyon

Yoksulluk

Yoksulluk-güvencesiz gıda-üretim ilişkisi



Sadece ekonomik büyüme sorunu çözmez. Beslenme müdahaleleri, sağlığa, sağlıklı su ve eğitime yönelik müdahaleler gerekir.

Gıda güvencesizliği



Açlık (hunger)

Kıtlık (famine)

Gıda güvencesizliği

Açlık

*Bilimsel olarak; gıda yoksunluğu

Açlık

- ✓ Açlık, alınan kaloringin yetersizliğinin neden olduğu rahatsız edici veya acı verici fiziksel bir algıdır.
- ✓ Kişi normal, aktif ve sağlıklı bir yaşam sürmek için düzenli olarak yeterli miktarda kalori almadığında durum kronik hale gelir.

Gıda güvencesizliği

Açlık



**Yetersiz beslenme
prevalansı**
(Prevalence of undernutrition)

- ✓ Açlık, alınan kaloringin yetersizliğinin neden olduğu rahatsız edici veya acı verici fiziksel bir algıdır.
- ✓ Kişi normal, aktif ve sağlıklı bir yaşam sürmek için düzenli olarak yeterli miktarda kalori almadığında durum kronik hale gelir.

Gıda güvencesizliği



IPC* kategorileri

Faz 1

Genel olarak gıda güvencesi

Faz 2

Kronik olarak gıda güvencesizliği

Faz 3

Akut gıda ve geçim kaynakları ile ilgili kriz

Faz 4

İnsani aciller

Faz 5

Kıtlık/ İnsani katastrof**

*Integrated Food Security Phase Classification

**Kıtlık bölge düzeyinde, katastrof hanehalkı düzeyinde
Bakınız: <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/faqs/en/>

Gıda güvencesizliği

Kıtlık

Bir bölgede hanelerin en az %20'sinin aşırı gıda yetersizliği ile karşı karşıya olması, çocukların en az %30'unun akut beslenme yetersizliği yaşaması ve her 10.000 kişiden ikisinin her gün tamamen açlık ya da yetersiz beslenme ve hastalık etkileşimi nedeniyle ölmesi

<https://www.fao.org/3/al936e/al936e.pdf>

<https://www.ipcinfo.org/>

The IPC Famine factsheet https://reliefweb.int/attachments/d3f9c01d-3586-3bdc-b9db-dad21f0e420d/IPC_Famine_Factsheet_2020Nov.pdf

IPC* kategorileri

Faz 1

Genel olarak gıda güvencesi

Faz 2

Kronik olarak gıda güvencesizliği

Faz 3

Akut gıda ve geçim kaynakları ile ilgili kriz

Faz 4

İnsani aciller

Faz 5

Kıtlık/ İnsani katastrof**

*Integrated Food Security Phase Classification

**Kıtlık bölge düzeyinde, katastrof hanehalkı düzeyinde
Bakınız: <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/faqs/en/>



Tarihçe hatırlatmaları...

2. Dünya Savaşı sonrası

FAO, 1945

1996

**Günümüze yaklaştıkça
alternatif tanımlar**

Hamblin JD. The Vulnerability of Nations: Food Security in the Aftermath of World War II. Global Environment 2012;10:42–65.

<https://www.fao.org/about/about-fao/en/>



Boyutları...

Gıda güvencesi boyutları

Gıdanın varlığı
(bulunabilir olması)
(availability)

Gıdanın
kullanılabilirliği
(utilization)

Gıdanın ekonomik
ve fiziksel olarak
erişilebilir olması
(access)

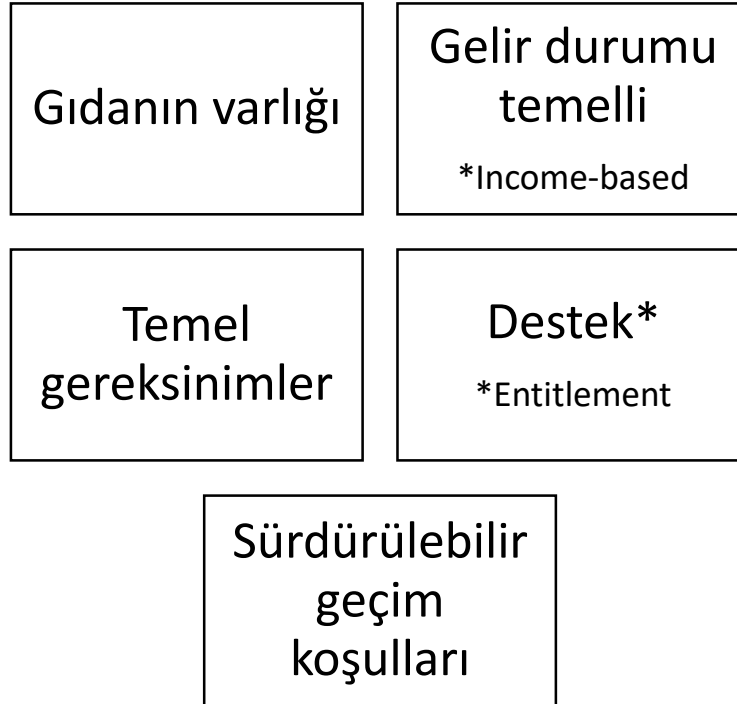
Gıdaya erişimin
istikrarlı olması
(stability)

Gıda güvencesi boyutları



Küresel,
ulusal, hane,
bireysel
düzeylerde

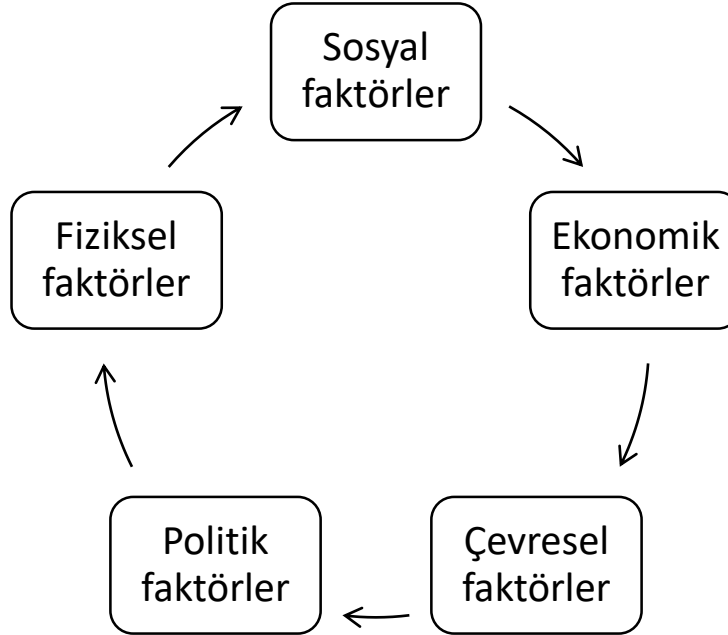
Gıda güvencesi boyutları





Belirleyenler...

Gıda güvencesinin belirleyenleri

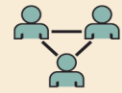


Tarım ve Gıda Sistemleri Çerçevesi*

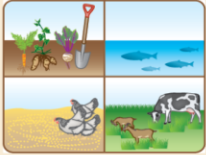
*Görsel orijinali için bakınız:

Iannotti L, Kleban E, Fracassi P, Oenema S, Lutter C. Evidence for Policies and Practices to Address Global Food Insecurity. Annu Rev Public Health. 2024 Jan 2. doi: 10.1146/annurev-publhealth-060922-041451.

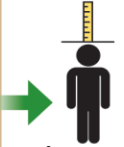
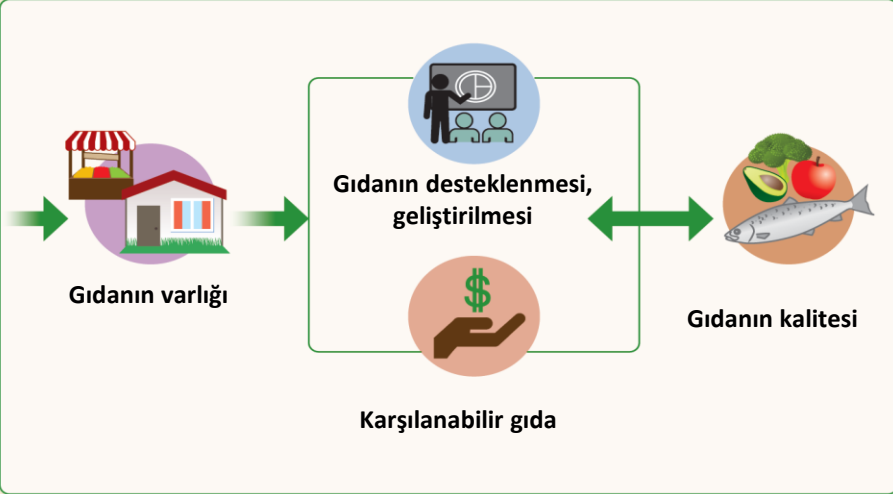
Belirleyiciler



Tarım ve gıda sistemleri



Gıda üretim sektörleri



Beslenme ve sağlık sonuçları



21. yüzyılda gıdaya erişim açısından bazı zorluklar

- ✓ Çatışmalar
- ✓ Çevre koşulları ile ilgili sorunlar
 - ✓ Tarım arazileri
 - ✓ İklim değişikliği (krizi)
- ✓ İnsan hareketleri
- ✓ Afetler
- ✓ Eşitsizlikler
- ✓ Gıda kaybı
 - ✓ Kötü saklama koşulları
 - ✓ Teknolojiye erişememe
- ✓ COVID-19



Değerlendirme ölçütleri...

Sınıflama...

IPC* kategorileri	İndikatör
Faz 1 Genel olarak gıda güvencesi	✓ Kaba ölüm hızı
Faz 2 Kronik olarak gıda güvencesizliği	✓ Malnütrisyon prevalansı ✓ Gıdaya erişim/gıdanın varlığı
Faz 3 Akut gıda ve geçim kaynakları ile ilgili kriz	✓ Diyetteki farklılıklar ✓ Suyu erişim/varlığı
Faz 4 İnsani aciller	✓ Baş etme stratejileri ✓ Geçim kaynakları
Faz 5 Kıtlık/İnsani katastrof**	

*Integrated Food Security Phase Classification

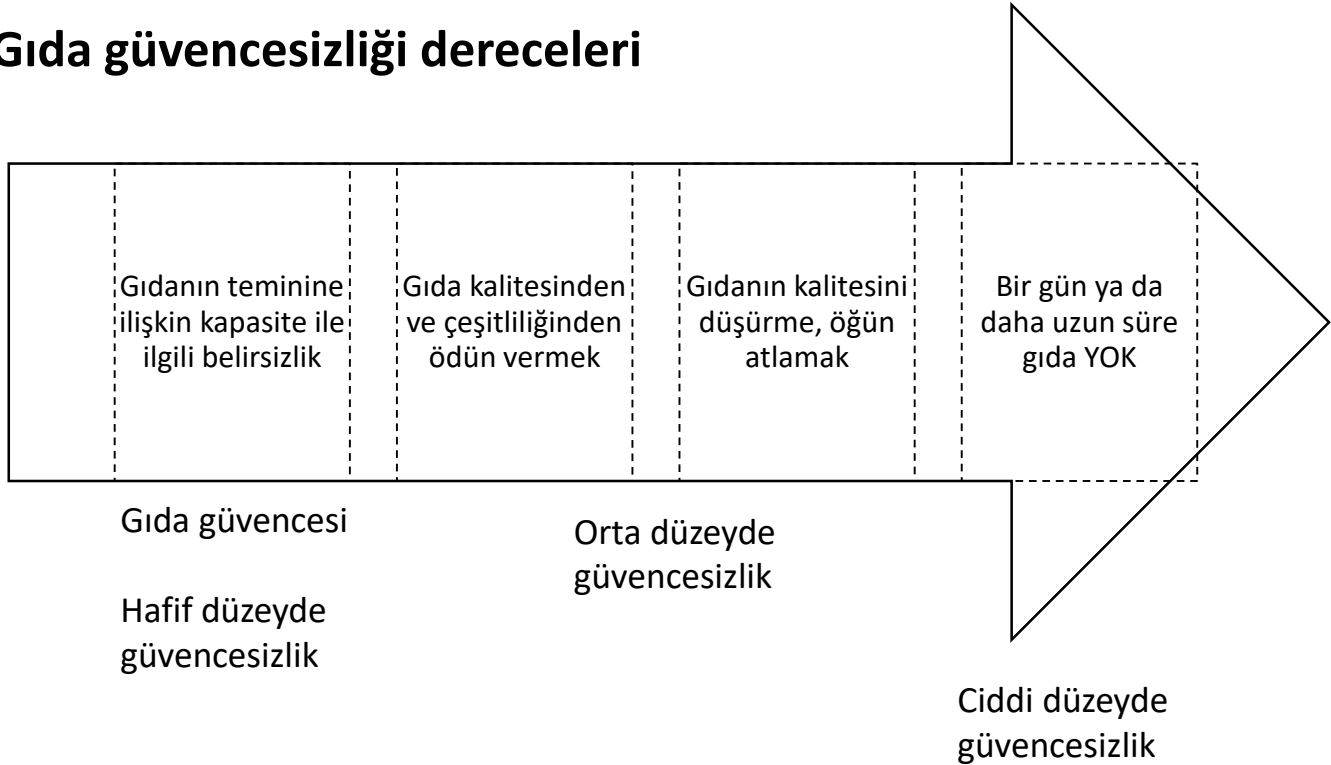
<https://www.fao.org/3/al936e/al936e.pdf>

<https://www.ipcinfo.org/>

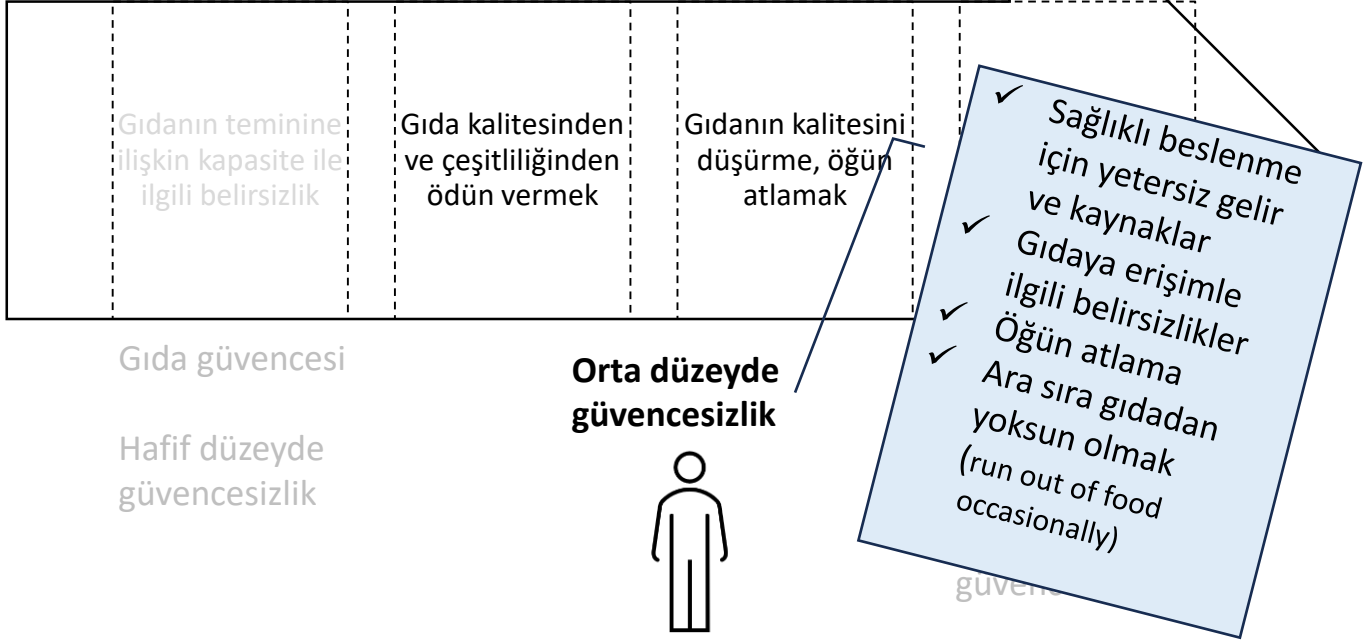
**Kıtlık bölge düzeyinde, katastrof hanehalkı düzeyinde

Bakınız: <https://www.ipcinfo.org/ipcinfo-website/faqs/en/>

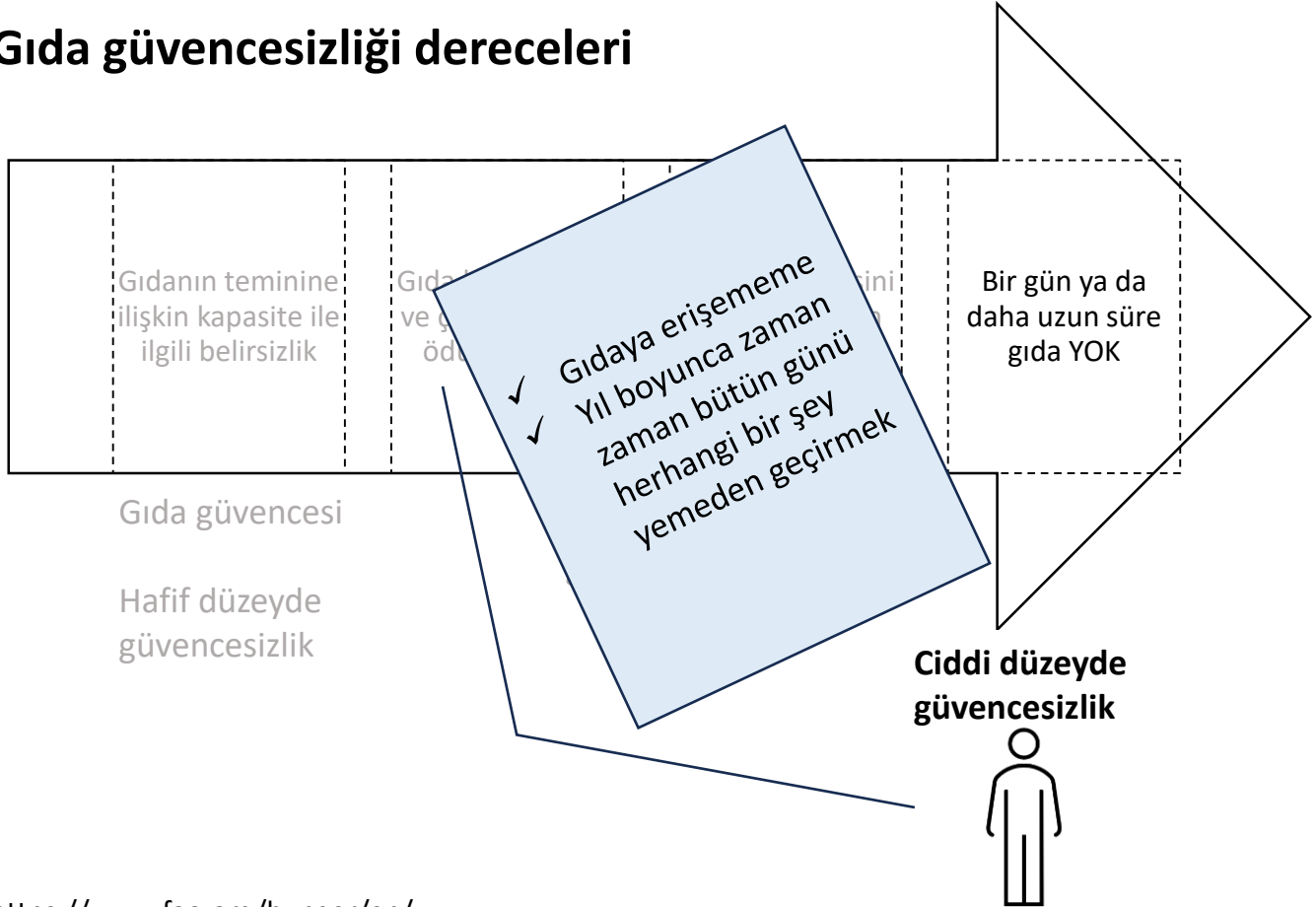
Gıda güvencesizliği dereceleri



Gıda güvencesizliği dereceleri



Gıda güvencesizliği dereceleri



Değerlendirme için kullanılan bazı ölçütler (örnekler)

✓ Gıda Tüketim Skoru

(Food Consumption Score)

✓ Gıda Güvencesizliği Deneyimi Ölçeği

(Food Insecurity Experience Scale)

✓ Hanehalkı Gıda Güvencesizliği ve Erişim Ölçeği

(Household Food Insecurity and Access Scale)

✓ Hanehalkı Açlık Ölçeği

(Household Hunger Scale)

✓ Kendi Kendine Gıda Güvencesi Ölçeği

(Self-assessed Food Security Measure)

Değerlendirmenin farklı boyutları unutulmamalıdır. Süreç değerlendirmelerine de gereksinim vardır. Örneğin;

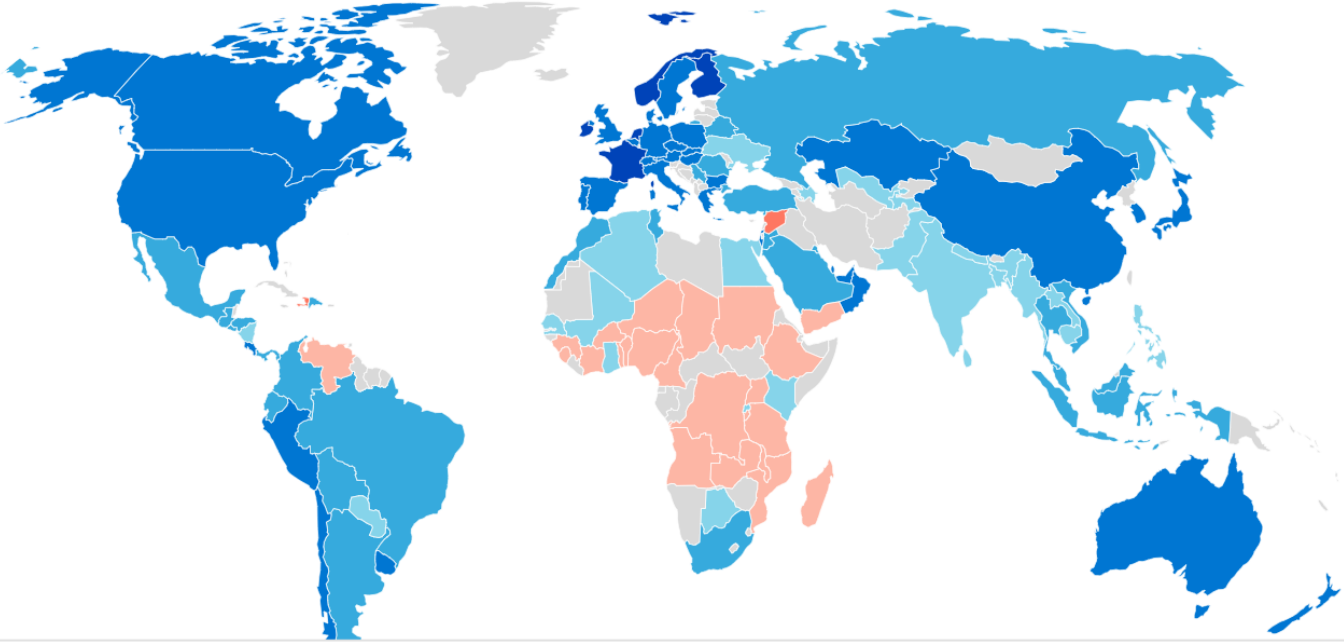
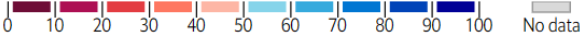
- ✓ Tarım
- ✓ Ekonomi
- ✓ Doğal kaynaklar
- ✓ Çevre konularında değişimler
- ✓ ...

Dünyanın hali...



Küresel Gıda Güvencesi İndeksi (2022)

Score

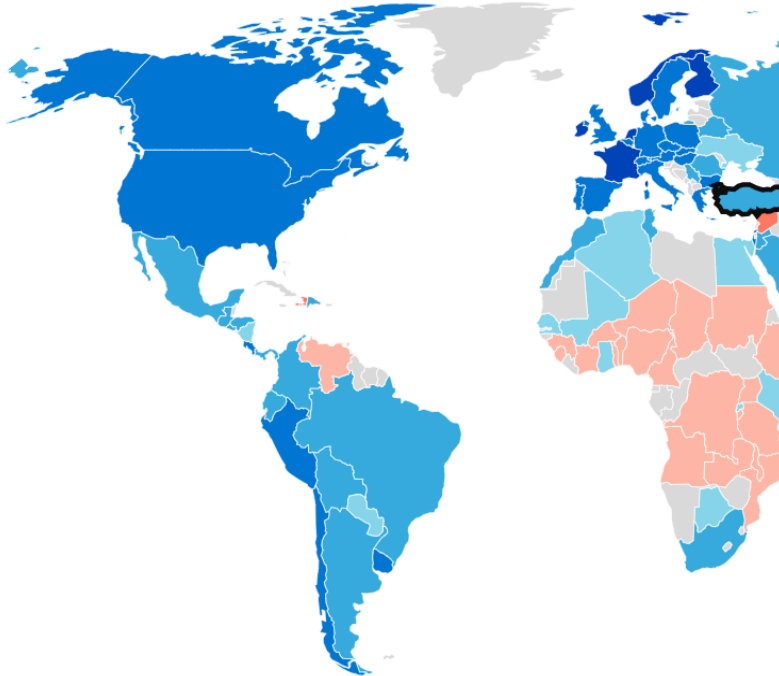


Küresel Gıda Güvencesi İndeksi (2022)

Sıralama	Ülke	Toplam puan	Karşılabilirlik (affordability)	Varlık (availability)	Kalite ve güvenlik (quality and safety)	Sürdürülebilirlik ve adaptasyon (sustainability and adaptation)
1	Finlandiya	83,7	91,9	70,5	88,4	82,6
2	İrlanda	81,7	92,6	70,5	86,1	75,1
3	Norveç	80,5	87,2	60,4	86,8	87,4
4	Fransa	80,2	91,3	69,0	87,7	70,3
5	Hollanda	80,1	92,7	70,7	84,7	69,2
49	Türkiye	65,3	58,4	65,3	78,5	61,2
108	Brundi	40,6	32,5	41,4	52,4	38,6
108	Madagaskar	40,6	39,5	43,0	34,9	44,9
110	Siere Leone	40,5	36,6	35,5	41,8	49,8
111	Yemen	40,1	46,4	26,9	48,7	37,8
112	Haiti	38,5	32,8	49,6	37,9	34,2
113	Suriye	36,3	32,0	26,6	50,8	38,4

Küresel Gıda Güvencesi İndeksi (2022)

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 No data



Türkiye (113 ülke arasında) (puan ve sıralama)

65,3 (tüm sıralamada 49.)

58,4 (karşılabilirlik
sıralamasında 81.)

65,3 (bulunma/varlık
sıralamasında 30.)

78,5 (kalite ve güvenlik
sıralamasında 26.)

61,2 (sürdürülebilirlik ve
adaptasyon sıralamasında 26.)

2 ZERO HUNGER



END HUNGER, ACHIEVE FOOD SECURITY AND IMPROVED NUTRITION AND PROMOTE SUSTAINABLE AGRICULTURE

ZERO HUNGER GOAL

AT RISK



MORE THAN **600 MILLION** PEOPLE WORLDWIDE ARE PROJECTED TO **FACE HUNGER IN 2030**

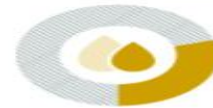
DESPITE DROPPING IN 2021,

HIGH FOOD PRICES CONTINUE TO PLAGUE MANY NATIONS

SHARE OF COUNTRIES EXPERIENCING MODERATELY TO ABNORMALLY HIGH FOOD PRICES:



LITTLE TO NO PROGRESS HAS BEEN MADE IN REDUCING ANAEMIA WORLDWIDE SINCE 2000



PREVALENCE OF ANAEMIA IN **WOMEN AGED 15-49**

HAS REMAINED STAGNANT **AT AROUND 30%**

1 IN 3 PEOPLE



WORLDWIDE STRUGGLE WITH MODERATE TO SEVERE **FOOD INSECURITY**

MALNUTRITION PERSISTS WORLDWIDE, JEOPARDIZING CHILDREN'S WELL-BEING AND FUTURE DEVELOPMENT

CHILDREN UNDER AGE-5 AFFECTED BY: (2022)



STUNTING
148 MILLION



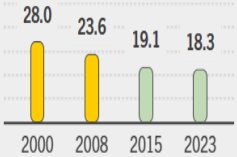
WASTING
45 MILLION



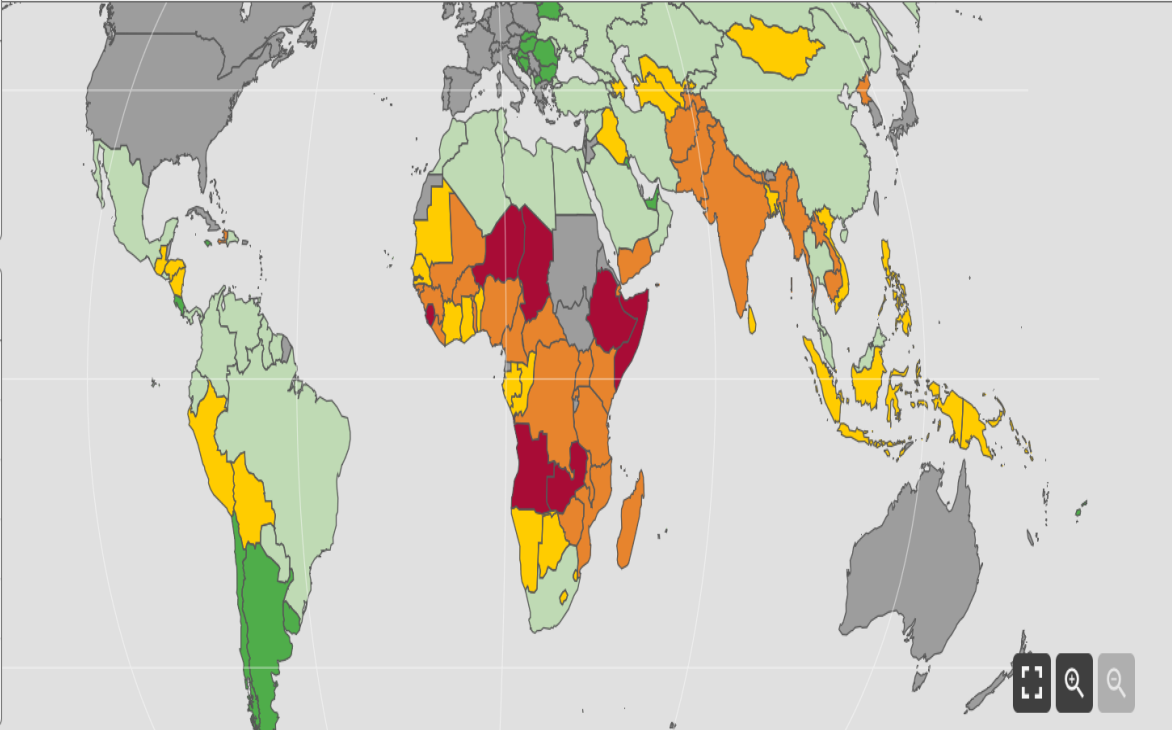
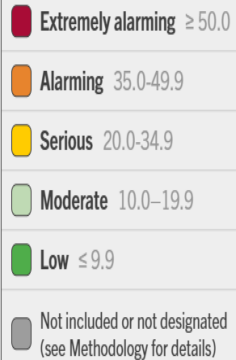
OVERWEIGHT
37 MILLION

Küresel açlık indeksi, 2000

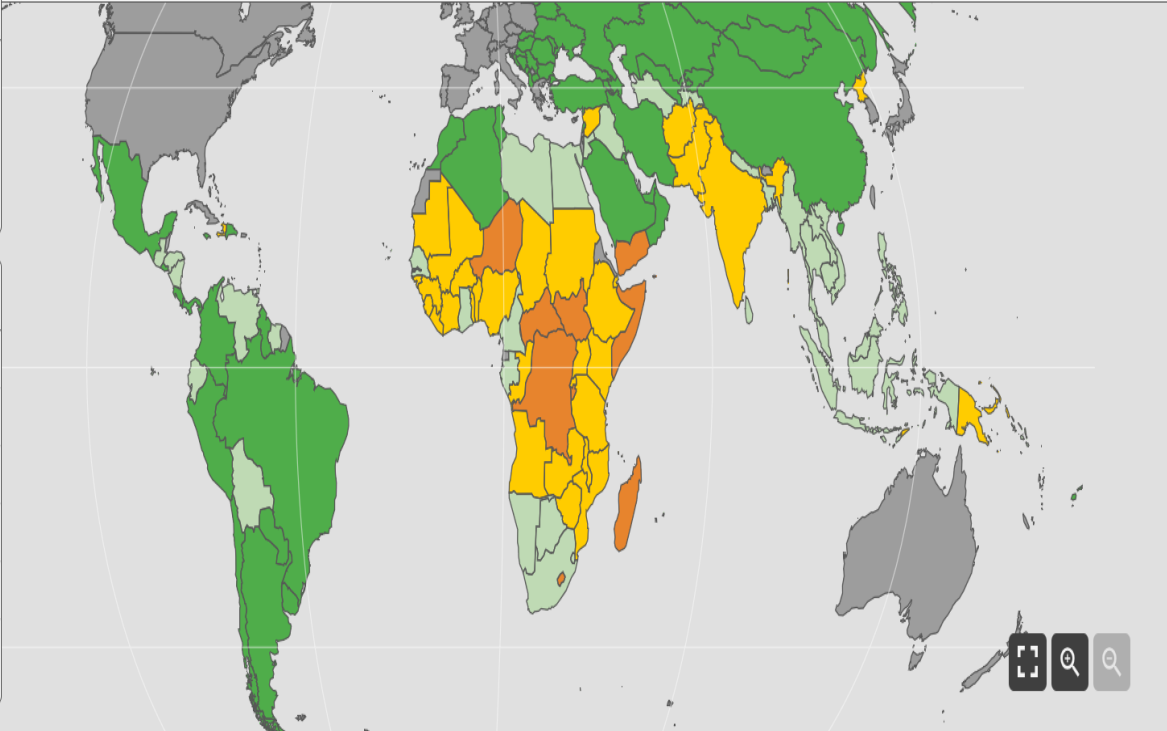
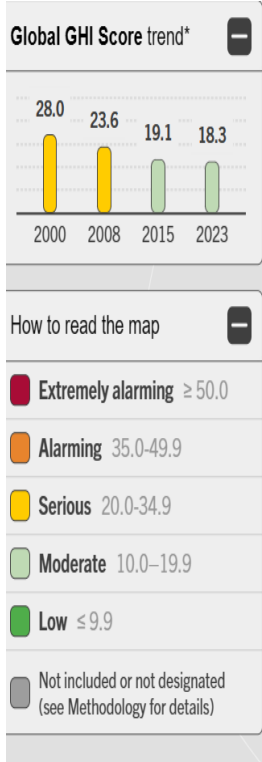
Global GHI Score trend*



How to read the map



Küresel açlık indeksi, 2023



Dünya Açlık Haritası, 12.1.2024

WFP, <https://hungermap.wfp.org/>

Navigate

Access PDF reports ⓘ

Select a country | ▼

Download an analysis | ▼

Climate Alerts

● % of people living in areas with significant rainfall or vegetation deficit > 15%

● % of people living in areas with significant excess rainfall > 15%

0.69B

Total number of people with insufficient food consumption

16

Number of countries with very high levels of hunger

Prevalence of insufficient food consumption ⓘ ▶

Very Low	Low	Moderately low	Moderately high	High	Very high
0-5%	5-10%	10-20%	20-30%	30-40%	Above 40%

Hazards

Conflict

Current Food Consumption

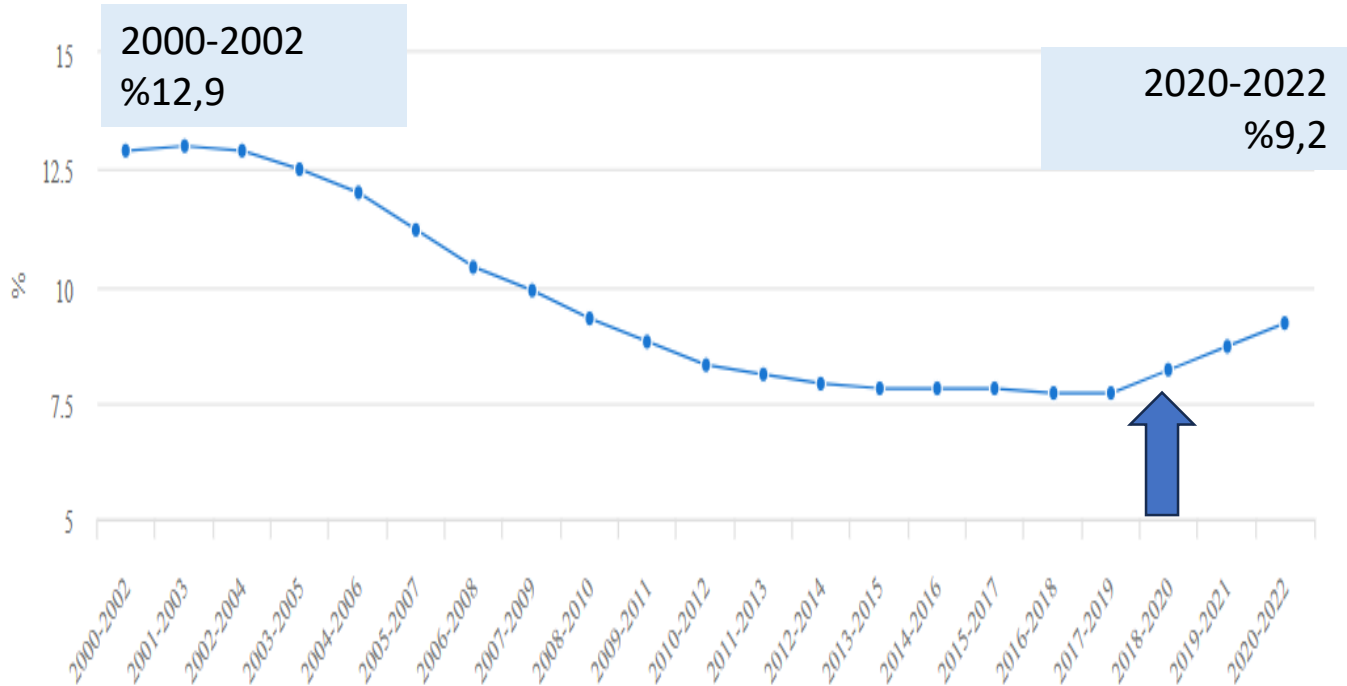
Vegetation

Rainfall

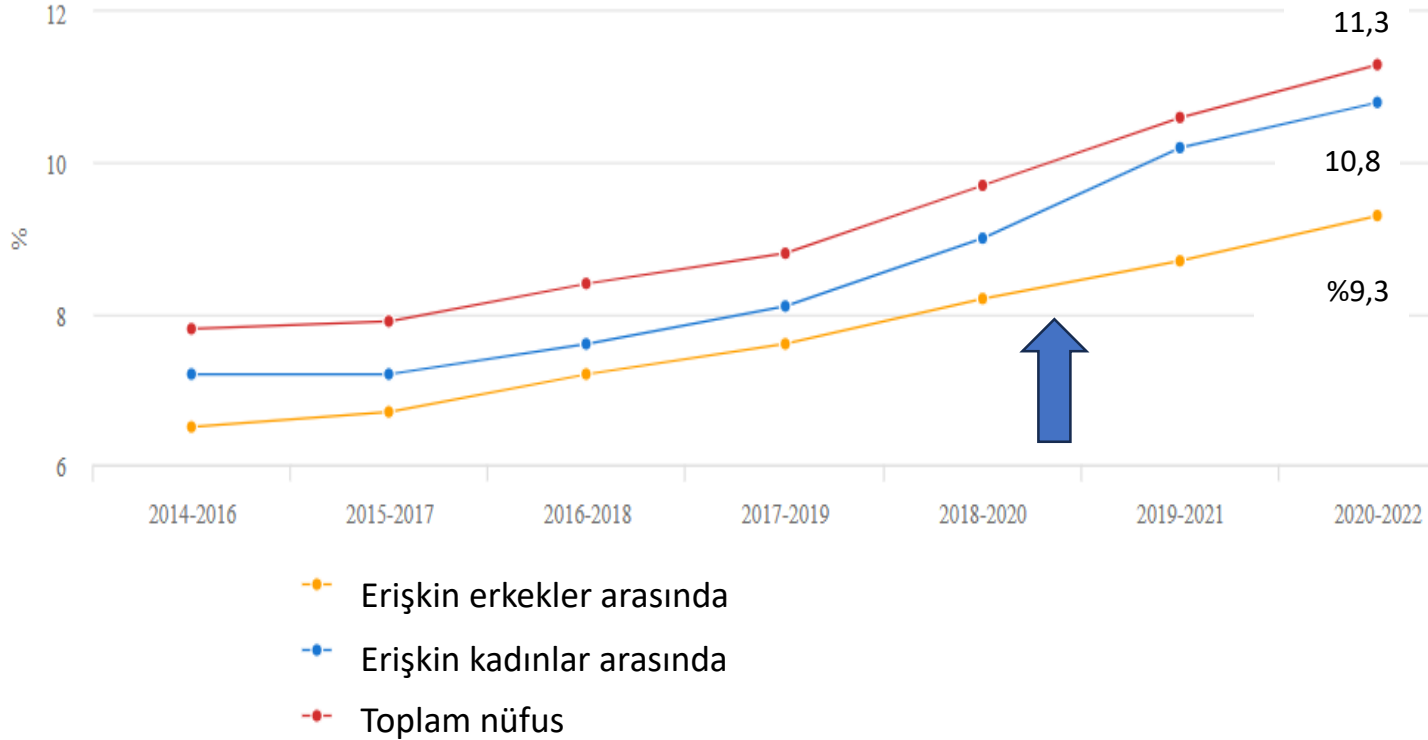
IPC/CH



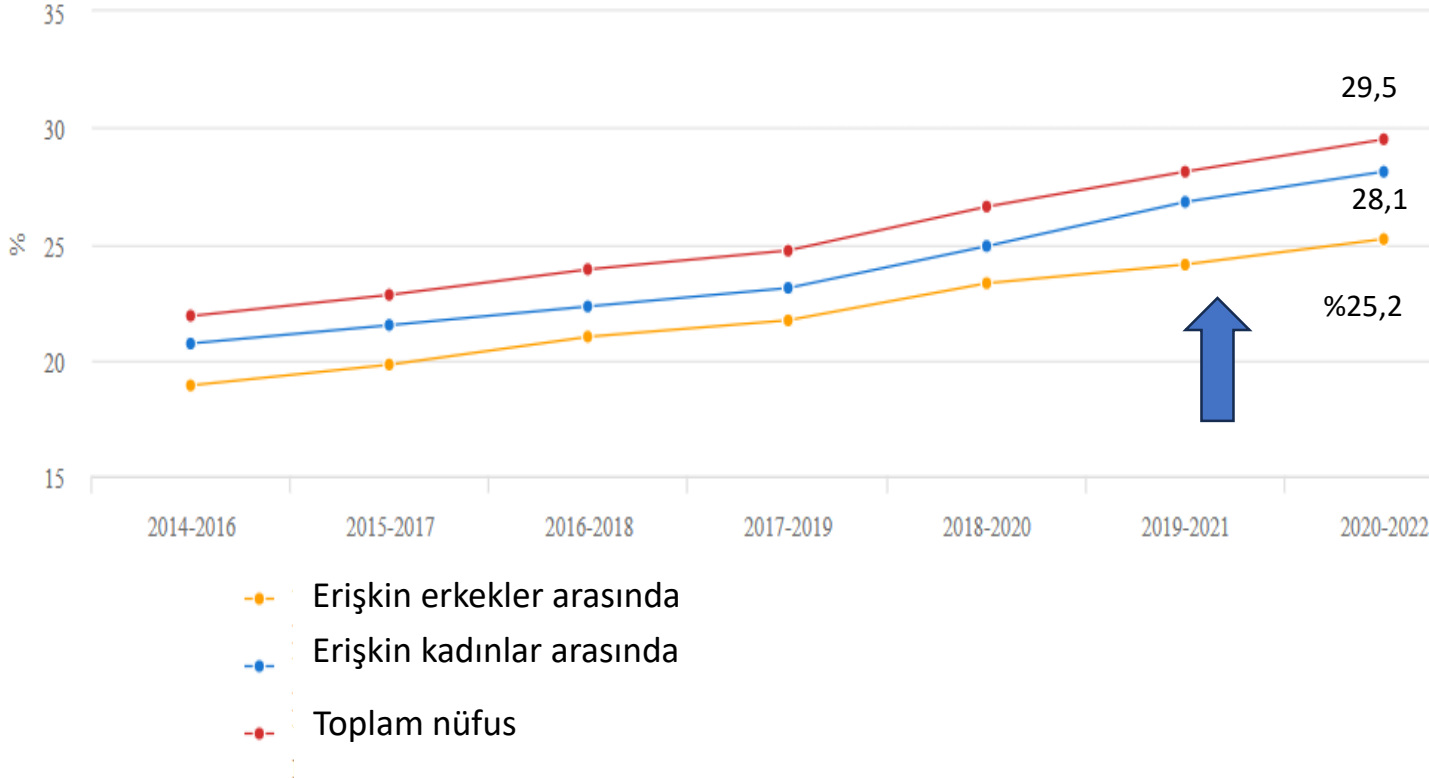
Dünya'da yetersiz beslenme (%) (3 yıllık ortalama)



Dünya'da ciddi gıda güvencesizliği (%) (3 yıllık ortalama)



Dünya'da orta ve ciddi gıda güvencesizliği (%) (3 yıllık ortalama)



21. yüzyılda gıdaya erişim açısından bazı zorluklar

- ✓ Çatışmalar
- ✓ Çevre koşulları ile ilgili sorunlar
 - ✓ Tarım arazileri
 - ✓ İklim değişikliği (krizi)
- ✓ İnsan hareketleri
- ✓ Afetler
- ✓ Eşitsizlikler
- ✓ Gıda kaybı
 - ✓ Kötü saklama koşulları
 - ✓ Teknolojiye erişememe
- ✓ COVID-19

Araştırma gereksinimleri...



Araştırmalar ('food security'; pubmed, 13.1.2024)

RESULTS BY YEAR

20,262 results

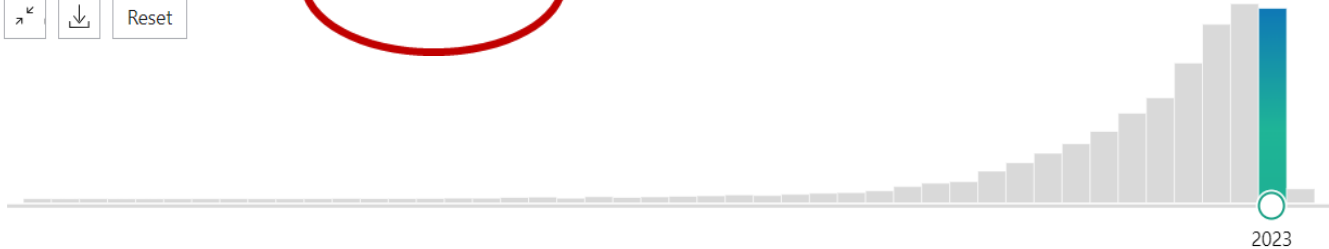
<< < Page 1 of 2,027 > >>



RESULTS BY YEAR

3,596 results

<< < Page 1 of 360 > >>



<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=%22food+security%22&filter=years.2023-2023&timeline=expanded>



Araştırmalar ('food security'; pubmed, 13.1.2024)

RESULTS BY YEAR



188 results

Page 1 of 19



2023; pubmed araştırmalarında öne çıkan konular (‘food security’; pubmed, 13.1.2024)

3596 yayın (bazı dağılımlar) (orijinal kategoriler)

- ✓ Editorial (54)
- ✓ Comment (36)
- ✓ Case report (8)
- ✓ Clinical trial (43)
- ✓ Meta analysis (59)
- ✓ Randomized controlled trial (38)
- ✓ Review (736)
- ✓ Systematic review (115)

2024; pubmed araştırmalarında öne çıkan konular (‘food security’; pubmed, 13.1.2024)

188 yayın (bazı dağılımlar) (orijinal kategoriler)

- ✓ Editorial (1)
- ✓ Meta analysis (5)
- ✓ Review (31)
- ✓ Systematic review (8)

Araştırma gereksinimleri

Örneğin; obezite ve gıda güvencesizliği ilişkisi konusunda

Mekanizma ve
yolaklar

Gebeler, emziren
kadınlar, çocuklar,
diğer incinebilir
gruplar

İzleme çalışmaları

Etkili çok düzeyli
müdahale
stratejileri

Araştırmaların başlıca zorlukları

Örneğin; obezite ve gıda güvencesizliği ilişkisi konusunda

Gıda
güvencesizliğinin
epizodik doğası

Ölçüm kriterleri



Nasıl önleyelim?

Nasıl önleyelim?

Nasıl korunalım?

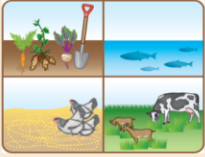


Tarım ve Gıda Sistemleri Çerçevesi

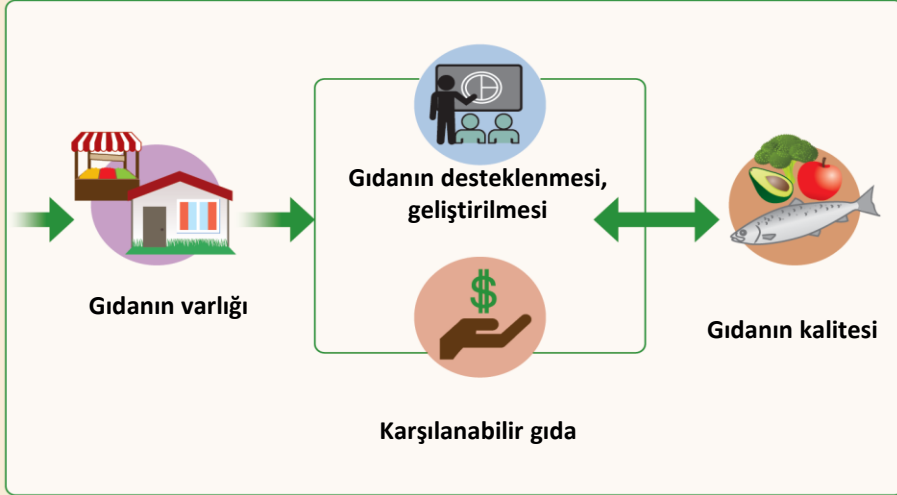
Belirleyiciler



Tarım ve gıda sistemleri



Gıda üretim sektörleri



Çevresel, ekonomik ve sosyal sürdürülebilirlik

Düzenlemeler var...

Küresel düzenlemeler
Örneğin;
Sürdürülebilir Kalkınma
Amaçları

Ülkelerin düzenlemeleri

BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları





BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç 2



United
Nations

Department of Economic and Social Affairs
Sustainable Development



Home

SDG Knowledge ▾

Intergovernmental Processes ▾

HLPF

SIDS ▾

SDG Actions ▾

Engage ▾

News

About

Goals

2

End hunger, achieve food security and improved
nutrition and promote sustainable agriculture

← Previous

Next →





BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç 2



United Nations

Department of Economic and Social Affairs
Sustainable Development



Home

SDG Knowledge ▾

Intergovernmental Processes ▾

HLPF

SIDS ▾

SDG Actions ▾

Engage ▾

News

About

Goals

2

End hunger, achieve **food security** and improved nutrition and promote sustainable agriculture

← Previous

Next →





BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç 2



United
Nations

Department of Economic and Social Affairs
Sustainable Development



Home

SDG Knowledge ▾

Intergovernmental Processes ▾

HLPF

SIDS ▾

SDG Actions ▾

Engage ▾

News

About

Goals

2

End hunger, achieve food security and improved
nutrition and promote sustainable agriculture

← Previous

Next →





BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç 2



United
Nations

Department of Economic and Social Affairs
Sustainable Development



Home

SDG Knowledge ▾

Intergovernmental Processes ▾

HLPF

SIDS ▾

SDG Actions ▾

Engage ▾

News

About

Goals

2

End hunger, achieve food security and improved
nutrition and promote sustainable agriculture

← Previous

Next →





BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç 2



United Nations

Department of Economic and Social Affairs
Sustainable Development



Home

SDG Knowledge ▾

Intergovernmental Processes ▾

HLPF

SIDS ▾

SDG Actions ▾

Engage ▾

News

About

Goals

2

End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture

← Previous

Next →

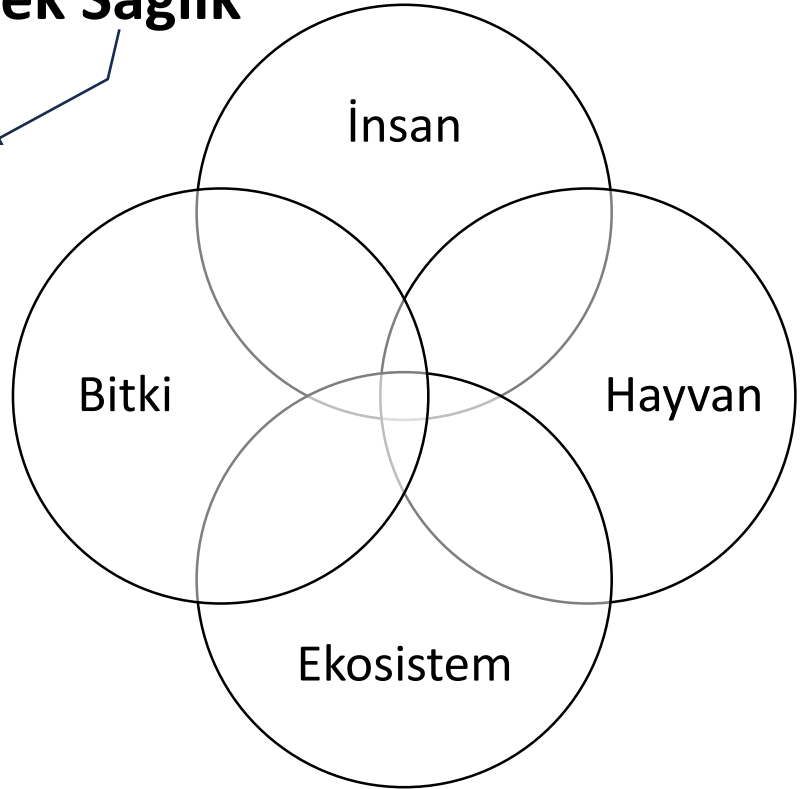




Tek sağlık perspektifi...

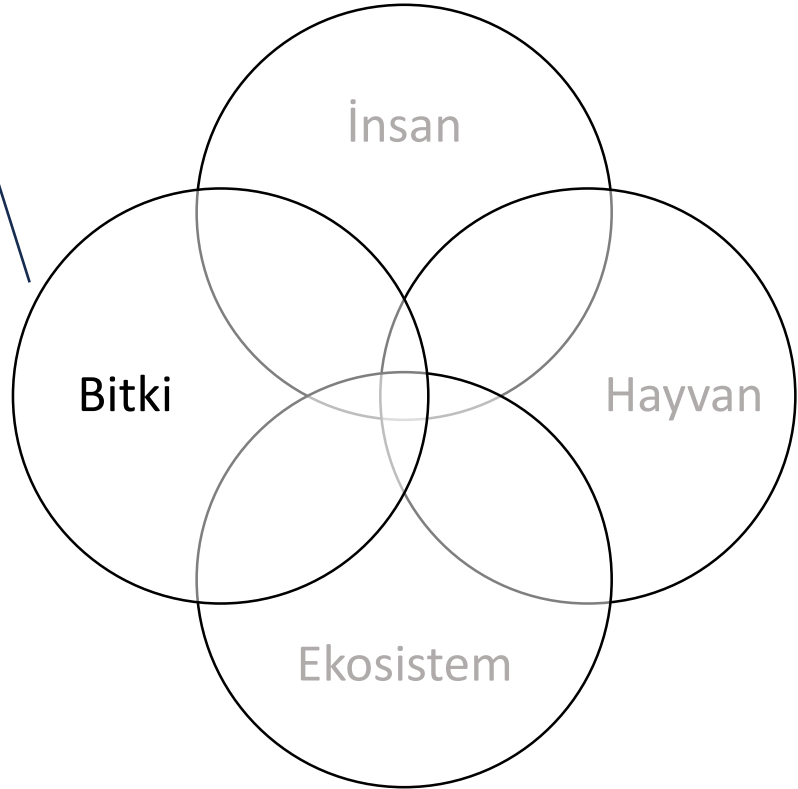
Tek Sağlık

- ✓ Gıda güvencesi
Tek Sağlık
yaklaşımının
önemli bir
unsurudur, BM
Sürdürülebilir
Kalkınma
Amaçları'nın bir
dayanağıdır.



Tek Sağlık

- ✓ Bitkiler, insanlar tarafından tüketilen gıdanın %80'inden fazlasını sağlar. İnsanlar ve çiftlik hayvanları için birincil beslenme kaynağıdır.



Tek Sağlık

Bitki ve insan sağlığı ilişkisi örneği

Vaka örneği

Surinam'da
pestisit kullanımı



Bitkiye verilen zarar

Bitki tarımında
yüksek düzeyde
pestisit kullanımı



Bitki sağlığına etki

Gıda üretimi
sırasında pestisit
kalıntılarına
maruz kalım

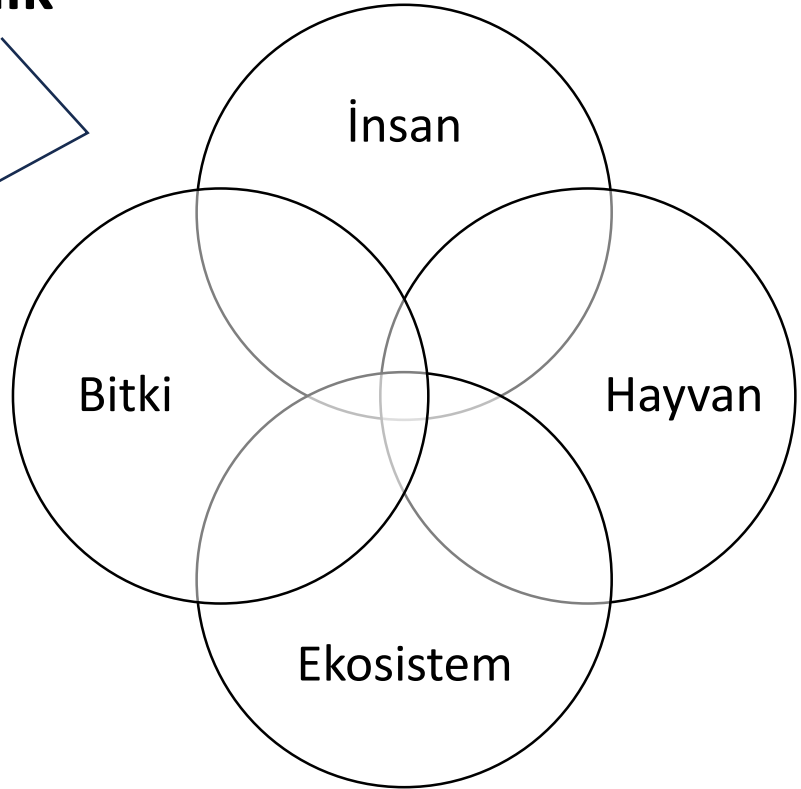


İnsan sağlığına etki

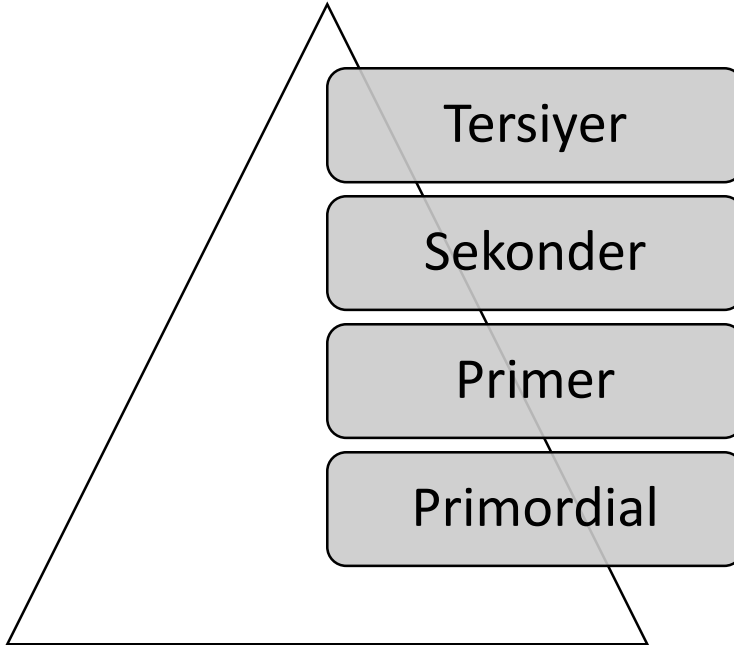
Kırsal ve öğrenim
durumu düşük
olan bölgelerde
kronik maruz
kalım erişkinlerde
depresyon ve
nörodejeneratif
hastalıklara
çocuklara nöro-
gelişimsel
bozukluklara yol
açar.

Tek Sağlık

- ✓ Gıda güvencesi
Tek Sağlık
yaklaşımının
önemli bir
unsurudur, BM
Sürdürülebilir
Kalkınma
Amaçları'nın bir
dayanağıdır.



Nasıl önleyelim? Nasıl korunalım?



Nasıl önleyelim? Nasıl korunalım?



**Yaşanılabilir bir
dünya mümkün...**





HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Sorular ve katkılar

Dilek ASLAN

diaslan@hacettepe.edu.tr

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Halk Sağlığı AD. Eğitim Serisi

15.1.2024

Prof. Dr. Nusret Fişek Eğitim Salonu